

Využití Oborové brány TECH

1.1.2011 – 31.12.2011

Interní dokument

Národní technická knihovna – Oddělení speciálních služeb
reference@techlib.cz

Obsah

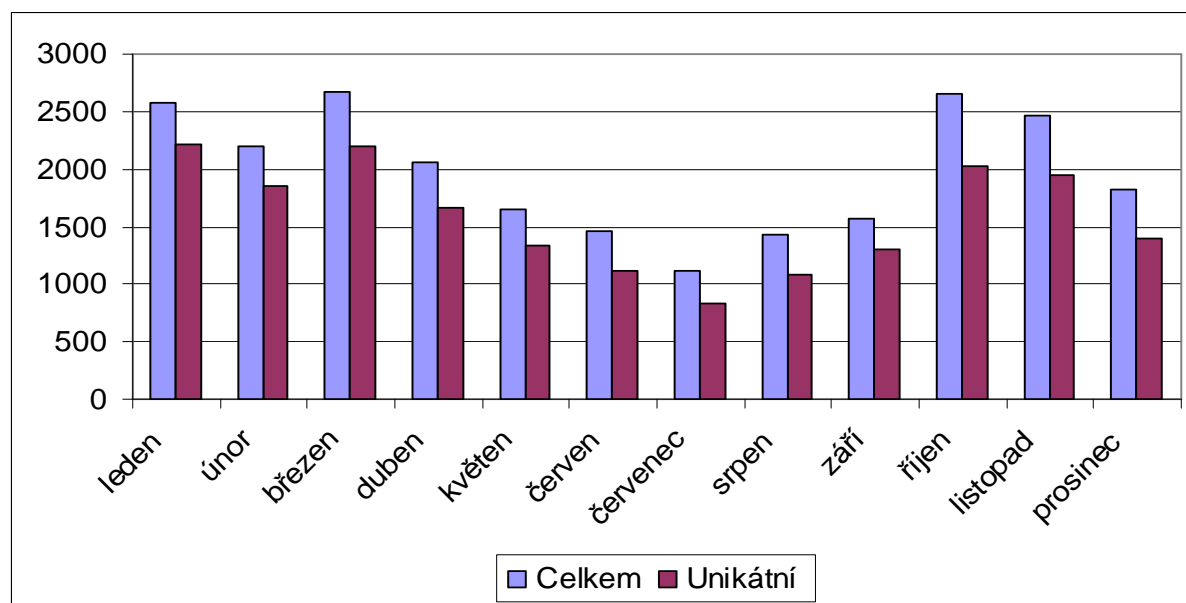
Kvantitativní ukazatele návštěvnosti Oborové brány TECH	- 3 -
Návštěvníci.....	- 3 -
Zdroje provozu.....	- 6 -
Využití oborové brány TECH.....	- 8 -
Využití konkrétních částí	- 8 -
Vyhledávač a jeho využití	- 9 -
Závěr	- 14 -
Seznam grafů	- 15 -
Seznam tabulek.....	- 15 -
Seznam obrázků.....	- 15 -

Kvantitativní ukazatele návštěvnosti Oborové brány TECH

V období 1. 1. 2011 – 31. 12. 2011 byly v souvislosti s Oborovou bránou TECH sledovány ukazatele pro portálovou část oborové brány a rovněž také Metalibová součást (Vyhledávač). Portálová část byla sledována v systému Google Analytics (dále jen GA), údaje o Metalibu byly přejeté z jeho vnitřních statistik (dále jen SM).

Návštěvníci

V průběhu sledovaného období bylo v GA zaznamenáno celkem 23 691 návštěv¹ a 17 699 návštěvníků² Oborové brány TECH. Průměrné měsíční hodnoty činily 1 974 návštěv a 1 475 návštěvníků. Průběh obou hodnot můžeme vidět v grafu č. 1. Největší využití můžeme vypočítat v měsíci březnu, ačkoli u unikátních návštěvníků byl nejvyužívanějším měsícem leden. Oproti tomu nejnižší míru využití sledujeme v měsíci červenci a to v obou sledovaných statistikách. Pokud bychom data porovnali s předchozími lety, došli bychom k závěru, že oproti roku 2009 byl zaznamenán v tomto ohledu za stejné časové období pokles návštěvníků a návštěv zhruba o polovinu! Oproti roku 2010 je rozdíl více než třičtvrtinový.

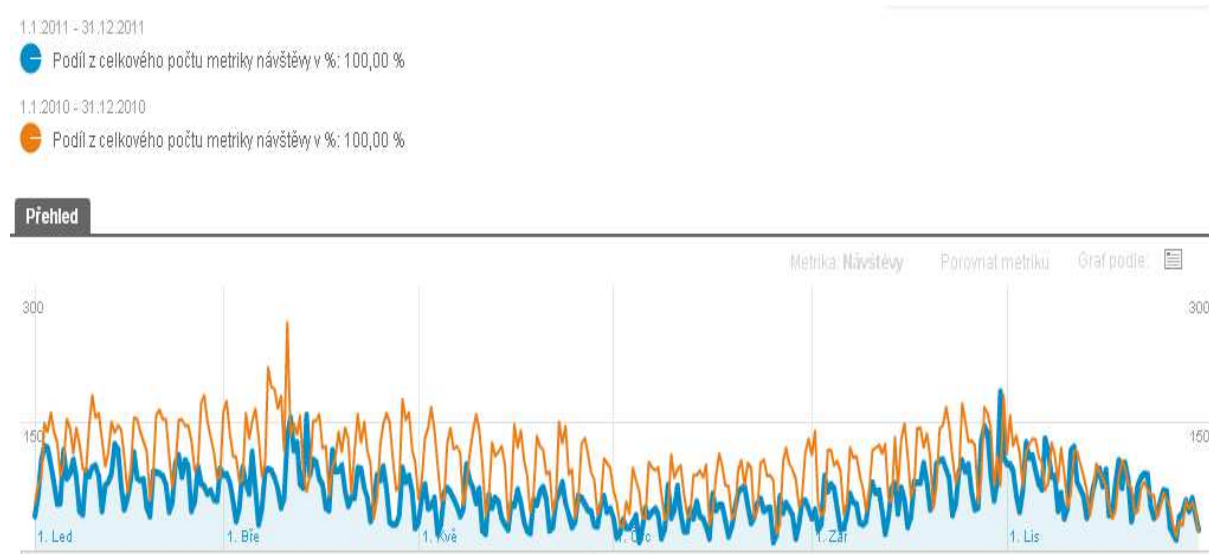

Graf č. 1 – Srovnání průběhu návštěv a návštěvníků TECHu v roce 2011 (data převzata z GA).

¹ Návštěvy představují počet jednotlivých relací zahájených všemi návštěvníky stránek. Pokud je uživatel neaktivní po dobu přesahující 30 minut, jakákoli nová aktivita bude přiřazena nové relaci. Uživatelé, kteří opustí stránky a vrátí se do 30 minut, jsou počítáni jako součást původní relace.

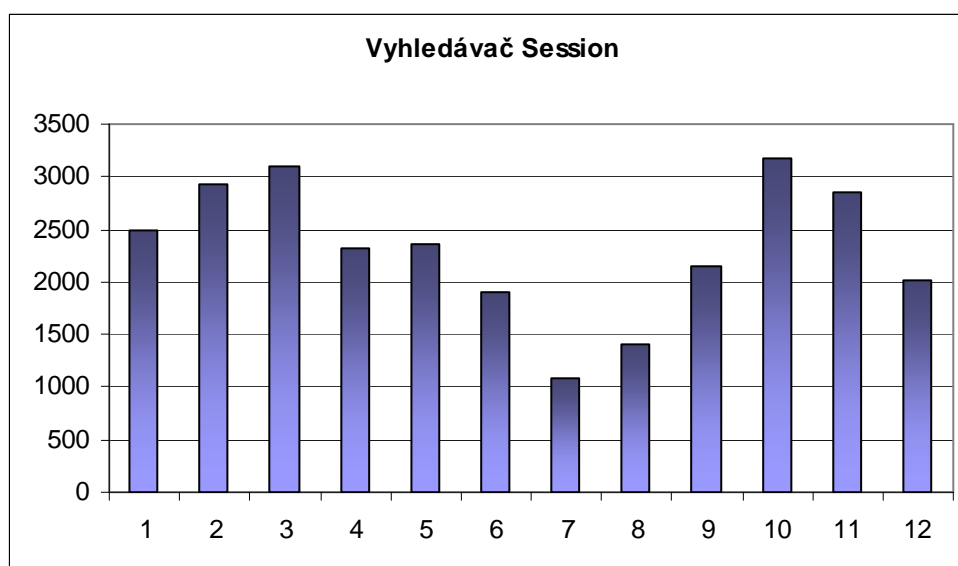
² Původní relace uživatele během jakéhokoli daného časového rozsahu je považována za další návštěvu a dalšího návštěvníka. Jakákoli budoucí relace stejného uživatele během zvoleného časového rozsahu se počítá jako další návštěvy, ale nikoli jako další návštěvníci.

Návštěvnost dosahuje svých nejvyšších hodnot v pracovním týdnu (nejvyšších hodnot průměrně dosahují úterky), nejnižší hodnoty se vyskytují o víkendech (nejčastěji jich dosahují soboty, což je v grafu č. 2 vyjádřeno oněmi prudkými poklesy křivky). Paradoxně bylo nejvyššího počtu návštěv dosaženo v neděli 30. 10., kdy TECH navštívilo 155 unikátních návštěvníků při 185 návštěvách. Měsíce listopad a prosinec vycházejí v tomto srovnání nejlépe. V tomto období doznal portál několika zásadních změn ve svém obsahu a došlo k evidentnímu zastavení výrazného propadu. Oranžová barva značí údaje z roku 2010, modrá pak aktuální z roku 2011.

Graf č. 2 – Průběh návštěv v roce 2010 a 2011 (graf přejet z GA).

Celkový počet návštěvníků využívajících služeb vyhledávače činil v roce 2011 dle SM 27 780 a průměrný počet relací činil 2 315 za období jednoho měsíce. Průběh využití ve sledovaném časovém horizontu můžeme vidět na grafu č. 3. Největší využití můžeme pozorovat v měsíci říjnu, tradičně silným měsícem je také březen, nejnižší je v červenci. V tomto ukazateli došlo oproti minulému roku ke zhruba třetinovému poklesu, avšak nyní se pohybujeme zhruba ve stejných číslech, jako tomu bylo ve druhé polovině roku minulého, kdy došlo u využití služeb vyhledávače k rapidnímu poklesu.

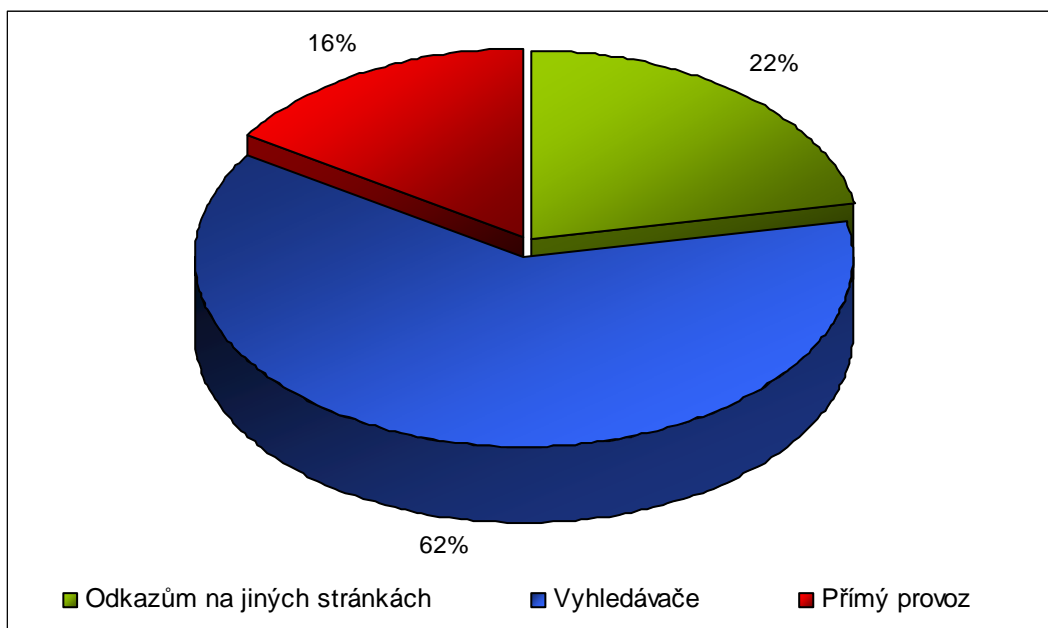
Graf č. 3 – Průběh využití vyhledávače z roku 2011 (data převzata z SM).

Zdroje provozu

Zdroje provozu můžeme vnímat ve dvou úrovních. První hledisko nám vypovídá z jakých zdrojů uživatelé na TECH nejčastěji přicházejí. Druhé je hledisko teritoriální, tzn. z jaké země pochází největší segment uživatelů Oborové brány TECH.

V rámci prvního hlediska prezentujeme z jakých zdrojů se uživatelé na TECH dostali. Podle své povahy byly rozděleny do tří kategorií. Tedy, zda na oborovou bránu přišli na základě výsledků z vyhledávačů, díky odkazům na jiných webových stránkách anebo přímo (tzn., že zadali do prohlížeče přímo adresu TECHu nebo mají Oborovou bránu TECH zařazenou v oblíbených položkách). Jak můžeme vyčíst z grafu č. 4, největší část uživatelů byla odkázána na TECH ze stránek vyhledávačů a to 14773 (62%) z celkového počtu. Druhou nejvyužívanější možností v pořadí jsou odkazující stránky, které přesměrovaly na TECH 5198 (22%) uživatelů. Nejméně pak zabírá přímý provoz, který ke svému přístupu využívá 3720 (16%) uživatelů. Oproti roku 2010 v tomto ohledu zaznamenáváme úbytek přístupů díky vyhledávačům, naopak narůstají zbylé dva sledované faktory, zejména pak počet přímých přístupů, jenž se v tomto ohledu zdvojnásobil.

Dostali se na TECH díky:

Graf č. 4 – Koláčové zobrazení poměrů různých přístupů za rok 2011.

Regionálním či teritoriálním hlediskem zdroje provozu chápeme země původu domovské sítě uživatelů. V tabulce č. 1 je nabízeno ke srovnání deset států, ze kterých přistoupilo na TECH nejvíce uživatelů, spolu s průměrným počtem stránek navštívených při jedné návštěvě. Z uvedeného jasně vyplývá, že největší počet návštěv byl z České republiky a to konkrétně 21 774 z celkového počtu 23 691 návštěv. Návštěvy z České republiky převažují a tvoří drtivou většinu z celkové návštěvnosti TECHu.

Země/teritorium	Návštěvy	Stránky/návštěva
Česká republika	21774	2,98
Slovensko	610	2,06
Rusko	451	1,09
USA	118	1,50
Německo	95	1,98
(neurčeno)	77	2,06
Velká Británie	65	1,57
Singapur	54	1,28
Indie	53	1,64
Kanada	36	1,19

Tabulka č. 1 – Návštěvy dle země původu návštěvníků.

Jak je viditelné na obrázku č. 1, návštěvy jsou rozloženy po celém světě, nicméně převažují návštěvy z Evropy (pokud nezapočítáváme návštěvy z ČR, jedná se o 1 449 návštěv). Pokud bychom do výčtu nepočítali Rusko, na které spadá 451 přístupů, byla by statistická data pro Evropu rovna hodnotě 998 přístupů. Ostatní kontinenty se ve výčtu nedostávají nad 200 návštěvníků za rok.

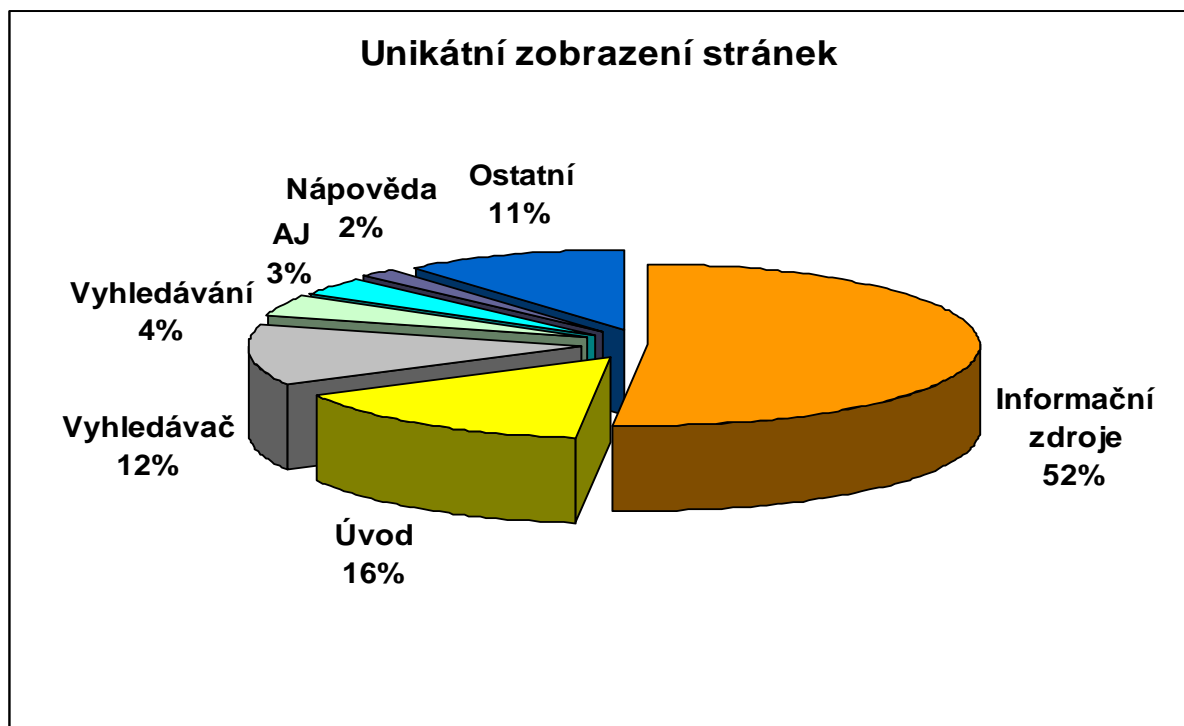
Obrázek č. 1 – Rozložení uživatelů dle země původu návštěvníků (převzato z GA).

Využití oborové brány TECH

Využití oborové brány podle GA tvořilo 67 981 zobrazených stránek³ a 45 676 jedinečných zobrazení⁴. Průměrná doba strávená na Oborové bráně TECH činila 1 minutu a 12 sekund. V souvislosti s předchozím rokem vidíme u zobrazených stránek v tomto období opět pokles z 85 530 zobrazených stránek a 63 341 jedinečných zobrazení za rok 2010, který souvisí přímým směrem s poklesem uživatelů. Průměrná doba strávená na stránce zůstává, dá se říci, konstantní. Ubyla však míra okamžitého opuštění na stránce ze 63,29 % z roku 2010 na 58,23 % a také procento odchodů ze stránky a to výrazně ze 43,65 % na 34,85 %. Z uvedeného lze vyčíst, že si TECH získal své stálé uživatele, kteří ho navštěvují pro jeho obsah.

Využití konkrétních částí

Z celkového počtu unikátně zobrazených stránek byl pomocí GA vytvořen přehled o využití jednotlivých částí TECHu. Nejvyužívanější částí portálu je záložka Informační zdroje. Počet unikátních zobrazení této záložky činil 23 593.

Graf č. 5 – Využívání Oborové brány TECH (data převzata z GA).

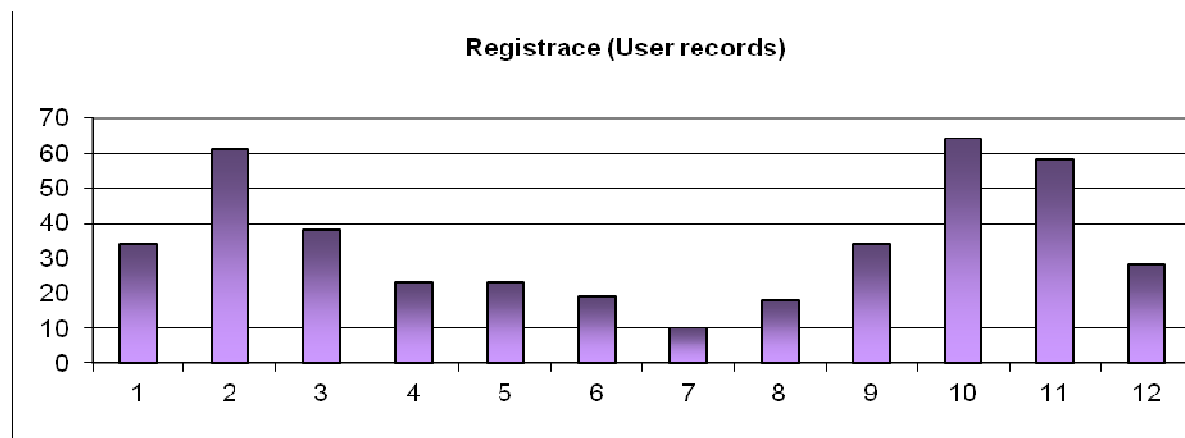
Nejčastější vstupní stránkou je podle dat z GA Úvodní stránka (6 331 přímých vstupů). Následují: Databáze patentů (1 429 vstupů), Vyhledávač (980 vstupů), Patenty (880) a Výzkumné ústavy (676 vstupů).

³ Celkový počet zobrazených stran. Započítávají se opakovaná zobrazení jedné stránky.

⁴ Počet návštěv, během kterých byla prokliknuta alespoň jedna položka na stránce.

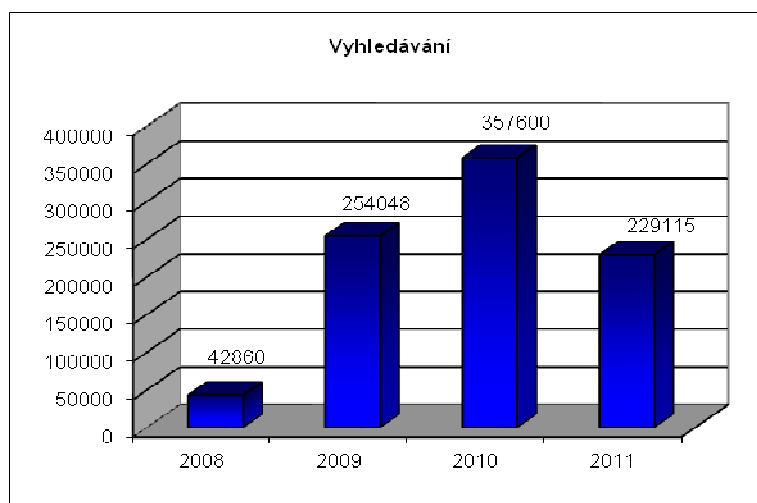
Vyhledávač a jeho využití

Ve sledovaném období bylo provedeno celkem 410 registrací (tedy aktivace vlastního konta ve vyhledávači TECHu). Průběh období, kdy se uživatelé nejčastěji registrovali do portálu, můžeme vidět v grafu č. 6. Největší využití můžeme pozorovat v měsíci říjnu, nejnižší pak v červenci, kdy byl zájem o portál nejnižší. Oproti stejnému období roku 2010 můžeme v této souvislosti pozorovat výrazný pokles (z 599 registrací). Rok 2009 vykazuje k současnému v tomto období čísla podobná (385 registrací).

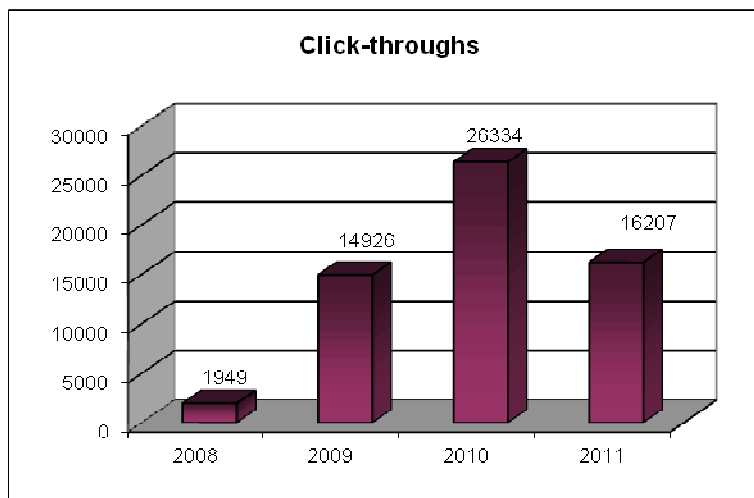
Graf č. 6 – Průběh registrací v průběhu první poloviny roku 2011.

Celkový provoz Metalibu je pozorovatelný na srovnání údajů z let 2008, 2009 a 2010, jak jej můžeme vidět na grafech č. 7 a 8. Vyhledávání ve všech zdrojích ukazuje graf č. 7. V celkových statistikách nedosahují čísla ani úrovně z roku 2009 a tento ročník byl v tomto ohledu velice slabý.

Graf č. 7 – Počet vyhledávání (souhrnná data z MS).

Počet click-throughs⁵ v jeho součtu můžeme vidět na grafu č. 8.

Graf č. 8 – Počet click-throughs (souhrnná data s MS)

Click-throughs je údaj, který také nejvíce vypovídá o využití jednotlivých zdrojů. Tabulka č. 2 nám ukazuje údaje o dvaceti nejvyužívanějších.

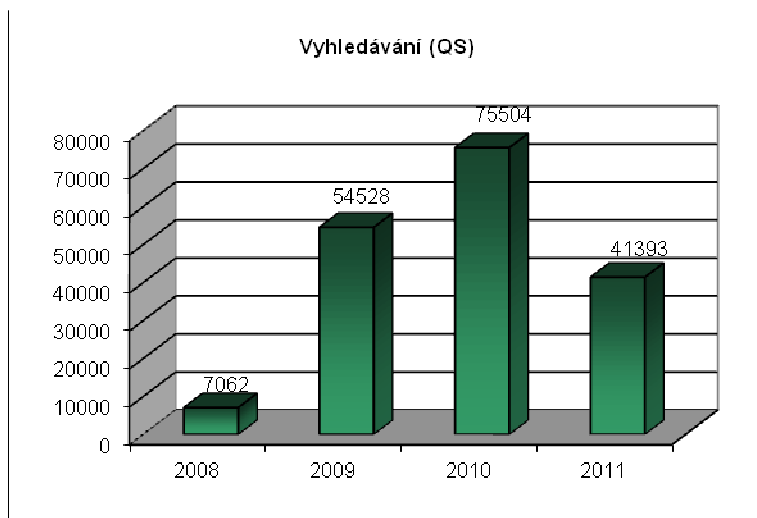
Database Name	Number of Click-throughs
NTK – katalog	10721
Souborný katalog ČR – monografie	728
EBSCO	437
Wiley Online Library Journals	413
NK ČR – článková bibliografie (ANL)	336
Katalog ČVUT	308
Centrální katalog UK	292
Science Direct (Elsevier)	265
Primo Central Free (Ex Libris)	234
Springer Link (Springer)	220
Souborný katalog ČR – seriály	219
Web of Science (ISI)	184
NTK – ISSN	160
Akademie věd ČR – knihovna	145
Primo Central TECH	129
Library of Congress	115
ArXiv.org	112
MUNI – souborný katalog	80
SCIRUS (Elsevier)	80
TUBE Database	79

Tabulka č. 2 – Dvacet nejvyužívanějších zdrojů v roce 2011.

⁵ Clickthroughs zachycuje chvíli, kdy uživatel metalibu otevřel záznam v nativním rozhraní. Tedy akci, při které uživatel metalibu otevřel plný text online zdrojů anebo se dostal na záznam exempláře v katalogu, z něhož byl záznam do metalibu převzat.

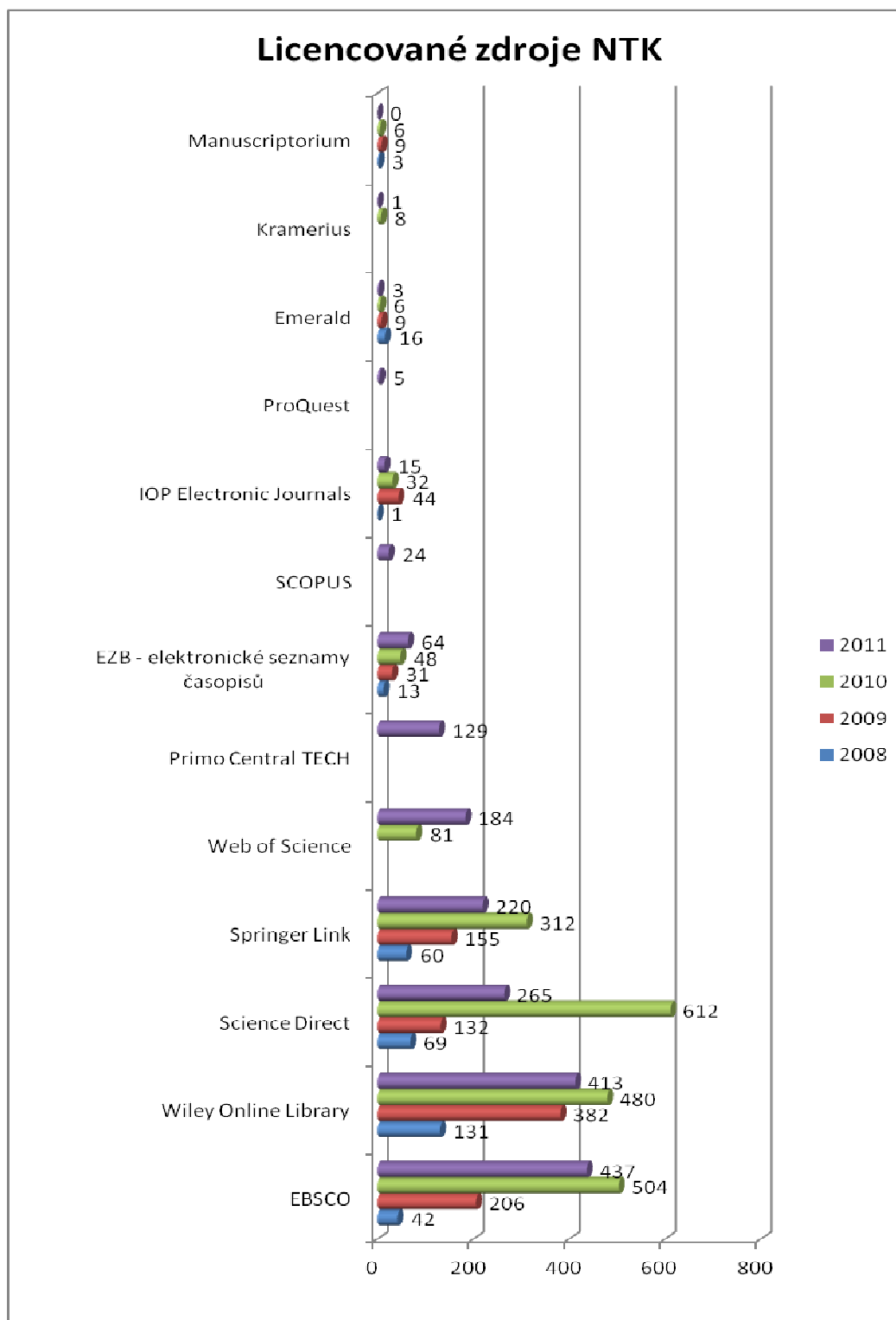
V souhrnu lze říci, že nejvyužívanějším zdrojem je katalog NTK. Pokud se jedná o nedávno přidané zdroje, pak Primo Central FREE (Ex Libris) je na tom nejlépe se 234 přístupy na plný text, dále Primo Central TECH se 129 přístupy a ProQuest jich má pouze 5.

Co se týče vyhledávacích operací v jednotlivých QuickSetech, opět lze ve srovnání s léty minulými konstatovat výrazný úbytek (oproti minulému roku se výrazně blížíme polovině), jak naznačuje graf č. 9.

Graf č. 9 – Počet vyhledávání v jednotlivých QuickSetech

V grafu č. 10 můžeme vidět využití licencovaných zdrojů NTK z Oborové brány TECH, konkrétně z vyhledávače. Data nám ukazují, kolikrát registrovaný zákazník přistoupil z vyhledávače k plnému textu nebo abstraktu dokumentu v licencovaných zdrojích. Nárůst lze vypočítat u abstraktové databáze Web of Science a databáze elektronických periodik EZB. Data v tabulce jsou seřazena vzestupně dle údaje za sledované období.

Graf č. 10 – Využití Licencovaných zdrojů NTK (click-throughs).

Poslední tabulka č. 3 nám ukazuje 10 nejvyužívanějších klíčových slov, díky kterým se uživatelé dostali na TECH. Obecně se dá říci, že nejčastěji hledali uživatelé patenty. Oborovou bránu TECH pak 183 návštěvníků.

KLÍČOVÉ SLOVO	NÁVŠTĚVY	NÁVŠTĚVY V %
patentový úřad	625	4,23 %
pubmed	295	2,00 %
patenty	245	1,66 %
seznam vysokých škol	238	1,61 %
seznam patentů	226	1,53 %
český návod	199	1,35 %
tech	183	1,24 %
periodická tabulka chemických prvků	167	1,13 %
vyzkumny ustav auta	157	1,06 %
databázová centra	146	0,99 %

Tabulka č. 3 – Nejvyužívanější klíčová slova, díky kterým se uživatel dostal na TECH.

Závěr

Srovnáním s předchozími lety můžeme dospět k závěru, že došlo zejména k poklesu návštěvníků Oborové brány TECH, obzvláště pak nových návštěvníků. Ze statistik lze vysledovat, že TECH má určitou skladbu stálých uživatelů, kteří se na něj stále vrací. Například počet těch, kteří na něj přistoupili více než 200krát za rok se zvýšil přibližně o 400 uživatelů.

Tento údaj podporuje také stále se prodlužující doba jejich setrvání na stránce (míra opuštění stránky je 58 %, což je v porovnání s předchozím rokem o 8 % méně). V této souvislosti byl zaznamenán zvyšující se počet přímých přístupů a přístupů prostřednictvím odkazujících stránek. Tento trend byl však pozorován již v minulém roce (viz Závěrečná zpráva z r. 2010) a lze říci, že vývoj tímto směrem dále pokračuje.

Průběh křivky návštěv i návštěvníků se oproti předchozím rokům nemění. Před letními prázdninami opět došlo k pozvolnému úbytku návštěv a s tím souvisejících zobrazených stránek, naopak v jarních a podzimních měsících byl zaznamenán opět vyšší nárůst příchozích uživatelů. V souvislosti s poklesem uživatelů klesají i ostatní faktory, například použití vyhledávače. Oproti tomu příliš neklesá počet prokliků (click-throughs).

Nicméně v posledních měsících (od října) se podařilo snížení počtu návštěv díky místní propagaci stabilizovat. Bylo zaznamenáno dokonce zvýšení počtu návštěv na úroveň loňského, resp. předloňského roku (2010).

Seznam grafů

Graf č. 1 – Srovnání průběhu návštěv a návštěvníků TECHu v roce 2011 (data převzata z GA).....	3 -
Graf č. 2 – Průběh návštěv v roce 2010 a 2011 (graf přejat z GA).....	4 -
Graf č. 3 – Průběh využití vyhledávače z roku 2011 (data převzata z SM).....	5 -
Graf č. 4 – Koláčové zobrazení poměrů různých přístupů za rok 2011.....	6 -
Graf č. 5 – Využívání Oborové brány TECH (data převzata z GA).	8 -
Graf č. 6 – Průběh registrací v průběhu první poloviny roku 2011.....	9 -
Graf č. 7 – Počet vyhledávání (souhrnná data z MS).....	9 -
Graf č. 8 – Počet click-throughs (souhrnná data s MS)	10 -
Graf č. 9 – Počet vyhledávání v jednotlivých QuickSetech	11 -
Graf č. 10 – Využití Licencovaných zdrojů NTK (click-throughs).	12 -

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Návštěvy dle země původu návštěvníků.	7 -
Tabulka č. 2 – Dvacet nejvyužívanějších zdrojů v roce 2011.....	10 -
Tabulka č. 3 – Nejvyužívanější klíčová slova, díky kterým se uživatel dostal na TECH....	13 -

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Rozložení uživatelů dle země původu návštěvníků (převzato z GA).	7 -
--	-----